

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling openbaarheid van bestuur
Boudewijnlaan 30 bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2017/263

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek dd. 3 oktober 2017 van ■■■ aan de gemeente Bochelt, waarbij verzoeker een aantal stedenbouwkundige documenten (o.a. de vergunningen met bijhorende adviezen, de attesten van aanplakking, inplantingsplan en woonhistoriek) opvraagt van 2 woningen gelegen te ■■■;

Gelet op de beslissing van de gemeentesecretaris van de gemeente Bochelt dd. 18 oktober 2017;

Gelet op het beroepschrift van ■■■ op 24 oktober 2017;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 24 oktober 2017;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat de in beroep aangevochten beslissing van de gemeentesecretaris van de gemeente Bochelt dateert van 18 oktober 2017; dat deze beslissing de beroepstermijn en –modaliteiten zoals voorgeschreven in artikel 35 van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna openbaarheidsdecreet) vermeldt; dat het beroepschrift de datum draagt van 19 oktober 2017 en per mail van 24 oktober 2017 werd verzonden;

Overwegende dat daaruit volgt dat het beroep binnen de in artikel 22, lid 2 van het openbaarheidsdecreet gestelde termijn van 30 dagen is ingediend;

Overwegende dat het ingediende beroep dan ook als **ontvankelijk** wordt beschouwd;

Wat de gegrondheid betreft:

Overwegende dat het nu aan de beroepsinstantie toekomt om te oordelen of het beroep al dan niet gegrond is;

Overwegende dat de gevraagde stukken moeten worden beschouwd als bestuursdocumenten in de zin van artikel 3, 4° van het openbaarheidsdecreet en derhalve principieel voor openbaarmaking in aanmerking komen;

Overwegende dat de gemeente Bochelt artikel 14, 4° van het openbaarheidsdecreet inroept om de aanvraag tot openbaarmaking van de opgevraagde documenten van de twee opgegeven adressen af te wijzen; dat op grond van deze bepaling een aanvraag tot openbaarmaking kan worden afgewezen als het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van de rechtspleging in een burgerlijk of administratief rechtsgeding en de mogelijkheid een eerlijk proces te verkrijgen; dat het om een relatieve uitzonderingsgrond gaat; dat eerst moet worden onderzocht of de openbaarmaking het beschermde belang schaadt; dat, als er belangenschade is, het te beschermen belang vervolgens moet worden afgewogen tegen het belang van de openbaarheid; dat de openbaarmaking enkel mag worden bevolen als daarmee een hoger belang wordt gediend dat zwaarder doorweegt dan het door de uitzonderingsgrond beschermde belang;

Overwegende dat de gemeentesecretaris op 21 november 2017 een vonnis aan de beroepsinstantie bezorgde dat de rechtbank van eerste aanleg reeds op 19 juni 2017 velde inzake een geschil tussen de cliënten van de verzoeker, de eigenaars van de bevroegde woningen en de gemeente Bochelt; dat de gemeentesecretaris uitdrukkelijk bevestigt dat betreffende de gevraagde documenten *op dit ogenblik* geen rechtsgeding hangende is; dat de gemeentesecretaris daarbij verwijst naar de motivatie van het oorspronkelijk verzoek waarin verzoeker zelf aangeeft dat *hij de stukken opvraagt teneinde deze te kunnen aanwenden voor juridische doeleinden* waardoor de gemeentesecretaris een sterk vermoeden heeft dat bij een nieuw rechtsgeding, de gemeente als bestuursinstantie opnieuw betrokken zal worden en dat verzoeker aan de hand van de opgevraagde stukken gaat onderzoeken of alle wettelijke voorschriften inzake bouwvergunningen strikt gevolgd werden; dat zeker de vraag naar afschriften van de attesten van aanplakking betreffende de verleende bouwkundige vergunningen en het afschrift van de bewijzen van de aangetekende zending inzake kennisgeving openbaar onderzoek aan de omwonenden rechtstreeks de verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur betreffen, zodat de gemeente de ingeroepen uitzondering gerechtvaardigd acht;

Overwegende dat de kans op een mogelijk rechtsgeding echter geen voldoende grond biedt om toepassing te maken van de betrokken uitzonderingsgrond; dat daartoe een hypothetisch rechtsgeding niet volstaat, maar dat het om een effectief ingesteld en hangende gerechtelijke procedure moet gaan; dat de gemeente in haar bericht van 21 november 2017 uitdrukkelijk aan de beroepsinstantie bevestigt dat op dit ogenblik geen gerechtelijke procedure hangende is betreffende de opgevraagde documenten; dat de beroepsinstantie bijgevolg oordeelt dat de gemeente Bochelt haar weigeringsbeslissing dd. 18 oktober 2017 onterecht heeft gebaseerd op artikel 14, 4° van het openbaarheidsdecreet;

Overwegende dat de beroepsinstantie verder vaststelt dat een paar van de opgevraagde bestuursdocumenten plannen en tekeningen bevatten die vallen onder de auteursrechtelijke bescherming; dat deze documenten immers ontwerpen en plannen bevatten die als nieuw en origineel te beschouwen zijn;

Overwegende dat in het openbaarheidsdecreet de bescherming van het auteursrecht niet als uitzondering voorkomt; dat de intellectuele eigendom volgens artikel 6, §1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een federale aangelegenheid is; dat het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, een gevolg is van de onbevoegdheid van de decreetgever; dat het openbaarheidsdecreet de federale regelgeving betreffende intellectuele rechten onverlet laat en instanties er niet van ontslaat die regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking;

Overwegende dat uit artikel XI.165 en volgende van het Wetboek van economisch recht, volgt dat het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend is voorbehouden aan de auteur; dat een werk de bescherming geniet van het auteursrecht als het van oorspronkelijkheid getuigt, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de maker; dat de bescherming van rechtswege ontstaat;

Overwegende dat de bijgevoegde plannen en tekeningen het vereiste individuele karakter vertonen om door het auteursrecht te worden beschermd; dat de overhandiging van een afschrift zonder toestemming van de architect in kwestie een schending inhoudt van het auteursrecht, behoudens de in het bovenvermeld wetboek vermelde uitzonderingen; dat in casu geen dergelijke uitzonderingsgronden van toepassing kunnen worden geacht op de kwestieuze plannen; dat in het openbaarheidsdecreet bovendien geen bepaling figureert die een instantie verplicht de auteursrechthebbende te vragen of en onder welke voorwaarden een aanvrager een afschrift van een auteursrecht overhandigd mag worden; dat het beroep bijgevolg, wat betreft een afschrift van de bij de stedenbouwkundige vergunningen gevoegde tekeningen en plannen, **ongegrond** moet worden verklaard;

Overwegende dat de beroepsinstantie verder vaststelt dat de gevraagde woonhistoriek voor beide aanpalende woningen een aantal gegevens bevat (zoals de persoonsnamen, rijksregisternummers, geboorteplaatsen) die tot de persoonlijke levenssfeer van de bewoners dienen gerekend te worden; dat de beroepsinstantie dan ook van oordeel is dat de mededeling van deze gegevens afbreuk doet aan het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen; dat deze gegevens dan ook moeten worden afgeschermd in toepassing van artikel 13, 2° van het openbaarheidsdecreet; dat voormeld decreetartikel stelt dat een verzoek tot openbaarmaking moet worden afgewezen indien de openbaarmaking afbreuk zou doen aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Overwegende dat, hoewel het hier om een absolute uitzonderingsgrond gaat waardoor er geen belangenafweging moet plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, de in artikel 13,2° bedoelde uitzonderingsgrond niettemin een relatief aspect vertoont; dat de decreetgever weliswaar van oordeel was dat er geen afweging vereist is met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend, maar er desondanks op wijst dat telkens en in

concreto geoordeeld moet worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Vlaams Parlement, Parl. St. 2002-2003, nr. 1732/1, blz.25);

Overwegende dat artikel 22 van de Grondwet uitdrukkelijk het recht op eerbiediging van het privéleven waarborgt, net zoals artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dit doet; dat de bedoeling en het fundamentele uitgangspunt van de in artikel 13, 2° van het decreet van 26 maart 2004 bedoelde uitzonderingsgrond er precies in bestaat om het aan iedereen toegekende grondwettelijke recht op de eerbiediging van zijn privéleven te beschermen;

Overwegende dat de beroepsinstantie opmerkt dat bij onderzoek naar de uitzonderingsgrond met betrekking tot de persoonlijke levenssfeer moet worden nagegaan of er al dan niet sprake is van informatie in een bestuursdocument die op de persoonlijke levenssfeer betrekking heeft;

Overwegende dat de persoonsnamen van de betrokken bewoners, hun rijksregisternummers en de geboorteplaatsen die vermeld worden in de opgevraagde documenten (woonhistorieken) ontegensprekelijk behoren tot het privéleven van de betrokkenen; dat het privéleven de kern vormt van de persoonlijke levenssfeer (F. SCHRAM, Het decreet openbaarheid van bestuur. Een juridische analyse in historisch perspectief, Brugge, Vanden Broele, 247; Concl. Adv.Gen. bij HvJ 8 april 2014, nr. C-293/12, Digital Rights Ireland Ltd, nr. 61); dat het openbaar maken van deze gegevens aldus betrekking heeft op de kern van een belang – het door artikel 22 van de Grondwet en het door artikel 8 EVRM aan eenieder toegekende recht op eerbiediging van zijn privéleven – dat de uitzonderingsgrond uit artikel 13, 2°, van het Openbaarheidsdecreet wenst te beschermen tegen de openbaarheid van bestuur (RvS, nr. 234.609 dd. 2 mei 2016);

Overwegende dat de beroepsinstantie dan ook van oordeel is dat de mededeling van de hiervoor vermelde gegevens in kolommen 3, 4 en 5 van de woonhistoriek (persoonsnamen, rijksregisternummers en geboorteplaatsen van natuurlijke personen), afbreuk doet aan het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen; dat deze gegevens dan ook moeten worden afgeschermd in toepassing van artikel 13, 2° van het openbaarheidsdecreet en bijgevolg niet openbaar kunnen worden gemaakt;

Overwegende dat artikel 13, 2° van het openbaarheidsdecreet evenwel de mogelijkheid voorziet om alsnog de openbaarheid te bekomen, mits toestemming van de betrokkenen wiens gegevens behoren tot zijn of haar persoonlijke levenssfeer; dat de beroepsinstantie evenwel, bij gebrek aan de huidige contactgegevens van alle betrokkenen, in de onmogelijkheid is om die toestemming alsnog te vragen;

Overwegende dat de toepassing van artikel 9 van het openbaarheidsdecreet wel nog de gedeeltelijke openbaarmaking van een bestuursdocument mogelijk maakt, voor zover de informatie waarop een uitzondering van toepassing is, samen in een bestuursdocument vervat zit, en het mogelijk is om de genoemde informatie te scheiden van de andere informatie; dat zulks in het voorliggend geval van toepassing is; dat de opgevraagde stedenbouwkundige documenten openbaar kunnen worden gemaakt telkens met weglating van de bijgevoegde ontwerpen en plannen van de architect en ook de

////////////////////////////////////

woonhistorieken van beide bevroagde woningen kunnen openbaar gemaakt worden met weglating van kolommen 3, 4 en 5;

Overwegende dat het ingestelde beroep dan ook als **gedeeltelijk gegrond** moet worden beschouwd;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van 24 oktober 2017 van ■■■, tegen de beslissing dd. 18 oktober 2017 van de gemeente Bocholt wordt als ontvankelijk en deels gegrond en deels ongegrond beschouwd.

Bijgevolg moet de gemeente Bochelt aan de verzoeker een afschrift bezorgen van de volgende documenten:

- de opgevraagde stedenbouwkundige documenten (aanvragen, vergunningen, adviezen, attesten ...) betreffende ■■■, met weglating van de bijgevoegde tekeningen en plannen;
- de woonhistoriek van beide woningen, met weglating van kolommen 3, 4 en 5.

Brussel, 22 november 2017

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter